

Сисоліна Н. П.
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та підприємництва
Поліновська І. А.
магістрант
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Конкурентоспроможність підприємств залежить від вирішення багатьох питань, одним з важливих є підвищення ефективності управління фінансово-економічними ресурсами в умовах економічної трансформації, що відбуваються в суспільстві.

Термін «ресурси» походить від французького слова «ressource», яке означає засіб, що застосовується для досягнення результату. Ресурси застосовуються у багатьох сферах та галузях: від біології, математики, медицини, психології, соціології, до економіки, техніки, політології тощо. Термінологія багатьох наук пов'язана із словом ресурс, щодо економіки, виділяють наступні ресурси – природні, трудові, матеріальні, економічні та фінансові [4].

Економічні ресурси складаються з усього того, що необхідно для виробництва потрібних людям товарів і послуг. До економічних ресурсів належать:

- трудові ресурси (працівники з їх здатністю виробляти продукцію);
- капітал - у формі банківських активів і цінних паперів (фінансовий капітал), а також у формі виробничих благ (реальний капітал, фізичний капітал);
- підприємницький ресурс (здібності людей до організації виробництва продукції, тобто їх підприємницькі здібності);
- знання, необхідні для господарського життя (дослідження науки, інновації);
- природні ресурси (земельні, мінеральні, водні, біологічні, агрокліматичні, рекреаційні).

Безперервність виробничого процесу реалізується з одного боку забезпеченістю фінансовими ресурсами, з іншого – результатами їх використання у процесі виробництва.

Дослідженню фінансових ресурсів, як важливої економічної категорії, приділено значну увагу в наукових дослідженнях багатьох вчених.

Еволюція економічної категорії «фінансові ресурси» презентує залежність від концептуальних підходів до визначення ролі фінансів у економічній системі та їх місця у відтворювальному процесі [2, с.54].

І. Зятковський зазначає: «...хоча в економічній літературі й на сьогодні немає єдності щодо визначення фінансових ресурсів, але усі дослідники єдині в тому, що не визнають їх економічною категорією» [1].

Е. Брігхем та Дж. Хьюстон [3] розглядають фінансові ресурси як важливу складову фінансового менеджменту.

Суттєвими характеристиками фінансових ресурсів економічних суб'єктів є їх розуміння як економічних ресурсів, що забезпечують господарську діяльність та здатність погашати фінансові зобов'язання перед суб'єктами фінансових відносин, а також віддзеркалюють фінансовий результат відтворювального процесу.

Взагалі, фінансові ресурси економічних суб'єктів доцільно розглядати як грошові та інші ліквідні оборотні засоби, що нагромаджені й авансовані з власних, позикових та залучених джерел у господарську діяльність економічних суб'єктів задля задоволення економічних потреб та інтересів його власників та інших зацікавлених осіб.

Крім того, найбільш наочно визначається фінансовий стан підприємства такими елементами його економічної діяльності як:

- прибутковість (рентабельність) роботи підприємства;
- оптимальність з точки зору економічного становища підприємства розподілу прибутку, що залишається у його розпорядженні після сплати податків і обов'язкових відрахувань;
- раціональне розміщення основних і оборотних коштів (власних і позичених), перш за все недопущення відволікання грошей у понаднормативні запаси товарно-матеріальних цінностей, витрат виробництва, у дебіторську заборгованість, інші платежі і непродуктивні витрати;
- платоспроможність тощо.

Тому для підприємств важливим є підтримка їх фінансової стійкості й збалансованості.

Вітчизняні підприємства при веденні господарської діяльності застосовують програмні забезпечення, чим скорочують свій час та витрати. Проте, як показує досвід, підприємствам необхідно убезпечити свій документообіг від різноманітних вірусів впровадивши, наприклад, українське програмне забезпечення «Січ».

Для підприємств відповідно до організації розрахунків з покупцями та стану дебіторської заборгованості доцільно встановлювати формування резерву із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості.

Відповідно наявності фінансово-економічних ресурсів підприємству доцільно створювати резерв забезпечень майбутніх витрат і платежів, а також гарантійний резерв, тому що для будь-якого виробництва ймовірними є отримання браку та рекламацій замовників. Тому для кожного підприємства, на підставі досвіду аналогічних підприємств галузі, доцільно встановити норматив у розмірі, наприклад, 2% від вартості реалізації готової продукції, тим самим зменшить можливі негативні наслідки.

Література:

1. Зятковський І. В. Теоретичні засади фінансів підприємств / І. В. Зятковський // Фінанси України. – 2000. – № 4. – С. 17-26.
2. Стецюк П.А. Теорія і практика управління фінансовими ресурсами

сільськогосподарських підприємств: монографія / Стецюк. П.А. – К.: ННЦ ІАЕ, 2008. – 386 с.

3. Brigham E.F., Houston J.F. Fundamentals of financial management. Mason: Cengage Learning print Publ, 2009. – 752 p.

4. http://www.glossary.ru/cgi-bin/gl_sch2.cgi?RQlxzwx:# gltop.

Сімонян Н. М.

начальник Головного управління Пенсійного фонду України
в Кіровоградській області
м. Кропивницький, Україна

СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Система пенсійного забезпечення громадян, адмініструванням якої безпосередньо займаються органи Пенсійного фонду України, є однією із основних складових соціальної сфери держави. В Кіровоградській області із 935,7 тис. постійного населення майже третина - 275,1 тис. (29,4%) є отримувачами пенсійних виплат. І в більшості випадків пенсія - це єдине джерело доходів людей похилого віку. В свою чергу розміри пенсій відображають наскільки ефективною є система соціального забезпечення, наскільки вона фінансово відповідальна перед своїми громадянами. В цьому питанні, нажаль, сьогодні маємо мало позитиву - пенсійна система України не відповідає вимогам сьогодення. Їй властиві складні проблеми, які спричинені певною мірою недоліками діючої системи пенсійного забезпечення, недосконалістю механізму її фінансування.

Пенсійна система відіграє велику роль у соціальному і суспільно-політичному житті держави, у фінансово-бюджетній системі країни, значно впливаючи на формування і перерозподіл грошових ресурсів у регіональному і галузевому аспектах, а також на стабільність усієї фінансової системи держави [1].

Фахівці Світового банку наголошують на тому, що основними цілями пенсійної системи є забезпечення осіб похилого віку адекватним, реальним, сталим та надійним доходом у старості. Адекватний досвід стосується абсолютного та відносного рівнів, тобто зменшення масштабів бідності та належне заміщення пенсією заробітної плати; реальний - фінансових можливостей платників податків і суспільства; сталий означає фінансову послідовність пенсійної програми сьогодні та в майбутньому; надійний - спроможність протистояти викликам, спричиненим економічними, демографічними, соціальними та політичними ризиками [4]. Сама ж людина, перебуваючи ще в працездатному віці має бути впевненою у тому, що при досягненні пенсійного віку, рівень пенсійних виплат буде достатнім для підтримки гідного рівня життя.

Розглянемо згадані показники Світового банку в наших реаліях.